

AURE KOMMUNE

Forslag til Kommunal planstrategi – til høring

Aure kommune 2020- 2023

Rådmannen

04.12.2019

Planstrategien høringsvedtak	Utvalgssak	Møtedato
Hovedutvalg for kommuneutvikling		
Formannskapet		
Kommunestyre		

Plan- og bygningsloven § 10-1 Kommunal planstrategi. Kommunestyret minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

INNHOOLD

1.	PLANSTRATEGIENS FORMÅL	2
2.	RAMMER FOR PLANLEGGINGEN	3
3.	UTVIKLINGSTREKK OG UTFORDRINGER – SAMFUNNSUTVIKLING OG MILJØ	4
3.1	Befolkningsframskriving	4
3.2	Næringsstruktur, sysselsetting og pendling	7
3.3	Utdanningsnivå	8
3.4	Boligbygging og fritidsboliger	10
4.	UTFORDRINGER OG SATSINGSOMRÅDER.....	10
4.1	Regionale utfordringer	10
4.2	Aure kommune - utfordringer	10
4.3	Satsingsområder 2020 -2023	11
4.3.1	Bosteds- og næringsattraktivitet.....	11
4.3.2	Helse- og omsorg.....	11
4.3.3	Oppvekst	11
5.	NYE KOMMUNE(DEL-)PLANER.....	12
6.	PLANOVERSIKT	13
6.1	Eksisterende planer.....	13
6.2	Trafikksikkerhetsplan	13
6.3	Økonomiplan	13
6.4	Internplaner.....	13
7.	KOMMUNENS PLANBEHOV 2020 - 2023	14
8.	GRUNNLAG FOR NYE KOMMUNEDELPLANER.....	14
8.1	Helse, familie, pleie og omsorg.....	14
8.2	Skole og barnehage.....	16
8.3	Regional plan - hjorteviltforvaltning	17
8.4	Hovedplan for det vann og avløp.....	19
8.5	UTVIKLING OG SERVICE.....	19
9.	Vedlegg: Kommunal planstrategi for Nordmøre - utfordringsbildet.....	20

1. PLANSTRATEGIENS FORMÅL

Kommunal planstrategi et verktøy med det formål å klargjøre hvilke planoppgaver som bør startes opp eller videreføres i den kommunestyreperioden 2020-2023. Planstrategien er ikke en plan hvor man tar stilling til mål og strategier, men en arena for å drøfte utviklingstrekk i kommunen og peke på hovedutfordringer. Ved å definere kommunens planbehov kan man gjennom tidlig prioritering effektivisere den videre planprosessen. På denne måten sørger man for at planleggingen skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig. Bestemmelsene om kommunal planstrategi er nedfelt i plan- og bygningsloven § 10-1, og ifølge denne bør strategien inneholde:

- Redegjørelse for utviklingstrekk og utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og miljø
- Drøfting av hovedtrekkene i en langsiktig arealstrategi slik at det blir sammenheng mellom samfunnsutviklingen og arealbruk
- Vurdering av sektorenes planbehov
- Vurdering av prioriterte planoppgaver og revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel

Strategien skal vedtas i kommunestyret hver valgperiode, senest et år etter konstituering. Gjennom strategien vil man da kunne vurdere behovet for rullering av kommunens planer.

Planstrategien skal utrede:

1. Status, utviklingstrekk og trender
2. Hovedutfordringer og muligheter

Kommuneplanen skal utrede:

3. Hvor vi vil – mål
4. Hva som skal til for å komme dit – strategier

Kommuneplanen er langsiktig, og det er viktig med kontinuitet i kommunens langsiktige planlegging. Kommuneplanen skal inneholde en arealdel og en samfunnsdel. Det er hensiktsmessig å legge føringene for samfunnsdelen først, slik at arealdelen blir en konsekvens av denne. Ved å definere hvilken samfunnsmessig utvikling man ønsker i kommunen vil man kunne lage en langsiktig arealplan som retter seg etter dette. Planstrategien er et verktøy for å legge føringene for hvilke elementer som skal prioriteres i samfunnsdelen, og følgelig også arealdelen av kommuneplanen. Videre vil det vurderes hvilke sektorplaner som skal videreføres, oppdateres eller utarbeides innenfor planperioden. Kommunens sektorplaner bør være utarbeidet i henhold til kommuneplanens samfunnsdel, slik at man får en sammenheng i utviklingen fremover. Måloppnåelse krever ofte langsiktig innsats. Det er derfor viktig at kommuneplanen blir et godt styringsdokument, som kan styre kommunen, som samlet organisasjon, mot målene. Kommunens hovedoppgaver er å være samfunnsutvikler og tjenesteyter, og disse rollene henger tett sammen. Det er viktig at kommunen gjennom aktiv samfunnsutvikling jobber for å møte tjenestebehovene. Tilflytting, utdanningsnivå og helsetilstand er eksempler på forhold som kommunen kan påvirke. Dette er forhold som har betydning for etterspørsel etter kommunale tjenester, og en positiv utvikling kan redusere framtidens tjenestebehov.

Grunnlaget for vurderingene i planstrategien er basert på offentlig statistikk og prognoser gruppearbeid med folkevalgt og innspill fra enhetslederne i kommunen. I de kommende planperioder vil planstrategien rulleres hvert fjerde år. Man vil da ta stilling til omfanget av planbehovet, slik at hele eller deler av kommuneplanen kan revideres etter behov. Bruk av planstrategi som verktøy vil dermed effektivisere planarbeidet, og gjøre det mer oversiktlig.

Aure kommune vedtok kommuneplan, samfunnsdel og arealdel den 30.10.2008.

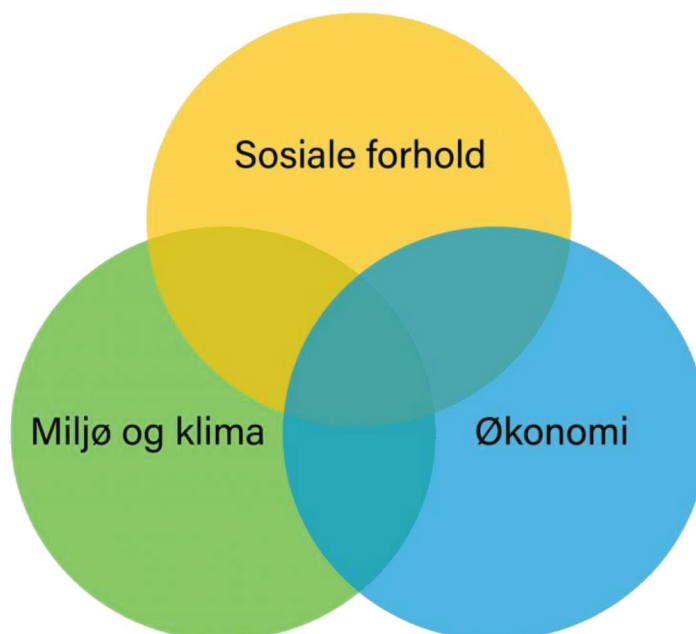
Samfunnsdelen gjelder fortsatt, arealdelen land ble vedtatt 17.12.2017, arealdel sjø ble vedtatt 22.05.18. Planprosessen med sikte på utarbeidelse av ny samfunnsdel er igangsatt og skal vedtas i løpet av høsten 2020.

2. RAMMER FOR PLANLEGGINGEN

Nasjonale forventninger til kommunal planlegging

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Her legges det føringer for hvilke temaer som skal vektlegges i den kommunale planleggingen. Disse omhandler:

- Planlegging som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling
- Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet
- Bærekraftig areal- og transportutvikling
- Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve

Regjeringen har bestemt at de 17 bærekraftmålene til FN skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i de største utfordringene i vår tid, også i Norge.

Bærekraftmålene reflekterer de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold. Målene skal vise vei mot en bærekraftig utvikling på kort og lang sikt.

Andre dokumenter som har vært relevant ved utarbeidelsen av planstrategien.

Fylkesplanen Møre og Romsdal fylke 2017 – 2020.

Relevante regionale planer f.eks. [Regional delplan for folkehelse](#) og [Regional plan for vassforvaltning for Møre og Romsdal vassregion](#).

3. UTVIKLINGSTREKK OG UTFORDRINGER – SAMFUNNSUTVIKLING OG MILJØ

For å gi et bilde av utviklingstrekk som grunnlag for å peke på sentrale utfordringer har en valgt å gå nærmere inn på følgende statistikk områder.

Tabell 1: Befolkningsframskriving for ulike attraktivitetsscenarier

Tabell 2: Folketallsutvikling fordelt på aldersgrupper

Tabell 3: Utviklinga i andelen barn, unge og eldre fram mot 2020

Tabell 4: Aldersgruppen 5- 15 år og scenarier fram mot 2040

Tabell 5: Folketallsutvikling pr. grunnkrets i Aure kommune

Tabell 6: Næringsstruktur

Tabell 7: Pendling – inn og ut fra Aure kommune

Tabell 8: Utdanningsnivå

Tabell 9: Folkehelseprofil

Kilder: Statistikk fra Plan- og analyseavdelinga i Møre og Romsdal fylkeskommune (2018). Statistikken er innhenta fra offentlige kilder, og da særlig fra [Statistisk sentralbyrå](#) (SSB). Komplette statistikk finner du på følgende adresser:

<https://mrfylke.no/for-deg-som-jobbar-i-kommune/statistikk-analyse-og-kart/kommunestatistikk>

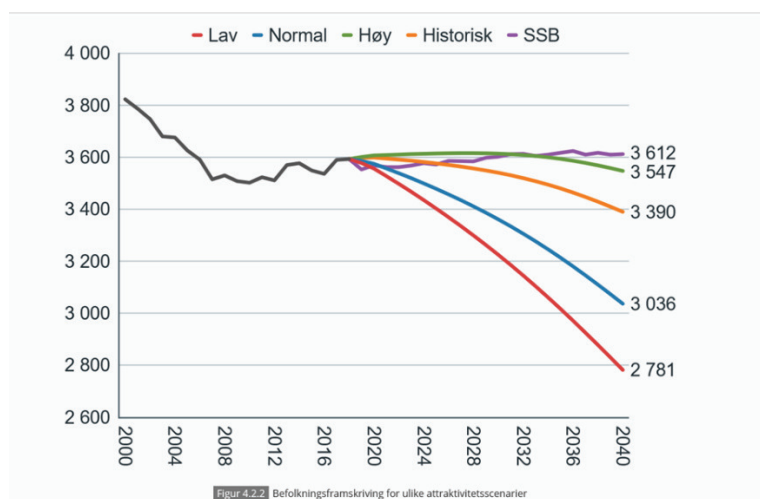
Velg: Her finn du statistikk om viktige utviklingstrekk i kommunen din.

Telemarskforskning – regional analyse for Aure kommune (2019)

Hele statistikkpakken kan hentes ned på følgende adresse: <http://regionaleanalyser.no/report/1576/0/1>

3.1 Befolkningsframskriving

Tabell 1: Befolkningsutvikling ved ulike attraktivitetsscenarier

2. Kvartal 2019: 3543 innbyggere

I figuren er det vist ulike scenarier for utviklingen av folketallet i Aure fram til 2040. Alle scenariene tar utgangspunkt i at SSBs framskrivning for nasjonal befolkningsvekst skal bli som i hovedalternativet, men tar hensyn til ulike verdier av attraktiviteten til Aure.

Scenariene viser et mulighetsrom fra en ganske sterk nedgang i folketallet til 2781 innbyggere i 2040 i det mest pessimistiske scenariet, til en utvikling der folketallet holder seg stabilt i det mest positive scenariet.

Aure har hatt positiv attraktivitet for både næringsliv og bosetting de siste ti årene, men må øke sin attraktivitet for å unngå nedgang i folketallet. Dersom Aure bare er middels attraktiv, vil folketallet synke ned mot 3 000 innbyggere i 2040.

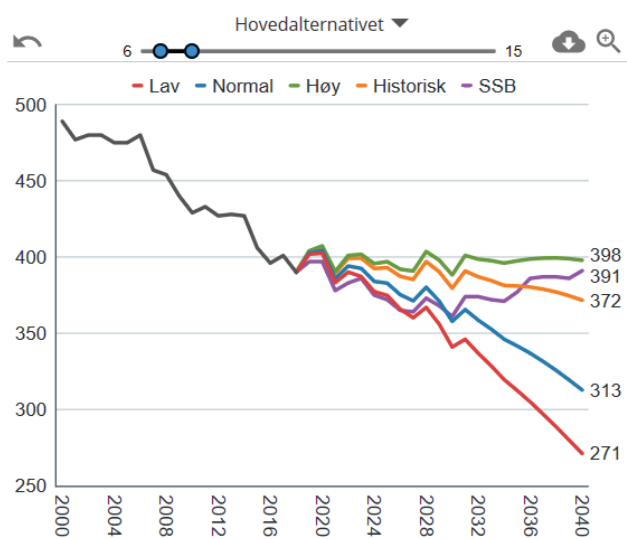
Aure må derfor fortsette å ha en positiv næringsattraktivitet slik at arbeidsplassveksten blir bedre enn gjennomsnittet og samtidig forbedre bostedsattraktiviteten.

Tabell 2: Folketallsutvikling fordelt på aldersgrupper 2011- 2040

Alder	01.07. 2011	01.07. 2012	01.07. 2013	01.07. 2014	01.07. 2015	01.07. 2016	01.07. 2017	01.07. 2018	01.07. 2019	2028 SSB	2040 SSB
Barnehage											
0-1 år	93	57	60	61	54	55	69	61	60	64	
2-5 år	99	137	138	136	126	129	129	134	129	136	
Sum 0-5 år	(192)	(194)	(198)	(197)	(180)	(184)	(198)	(195)	(189)	(200)	(196)
Grunnskole											
6-15 år	430	426	421	410	404	399	407	396	393	373	391
Studie-/yrkesaktiv periode											
16-22 år	290	299	316	320	323	325	323	318	301	273	
23-66 år	1 956	1 951	1 947	1 946	1 932	1 943	1 919	1 923	1 895	1851	
Sum 16-66 år	(2 246)	(2 250)	(2 263)	(2266)	(2 255)	(2 268)	(2 242)	(2 241)	(2 196)	(2 124)	(2 007)
Pleie- og omsorg											
67-79 år	405	421	443	459	478	498	527	529	542	581	597
80-89 år	191	185	182	194	182	178	174	174	173	260	323
> 90 år	46	48	53	44	36	45	49	48	50	46	99
Sum 67> 90 år	(642)	(654)	(678)	(697)	(696)	(721)	(750)	(751)	(765)	(887)	(1 019)
Sum folketall:	3 510	3 524	3 560	3 570	3 535	3 572	3 597	3 583	3 543	3 584	3 613

Utviklingen basert på Statistisk sentralbyrås (SSB) prognose viser at fram mot 2040 vil det være en nedgang i aldersgruppen 16 -66 på 8 %, mens aldersgruppen 67 – 90 øker med 33% jfr. også tabell 1.

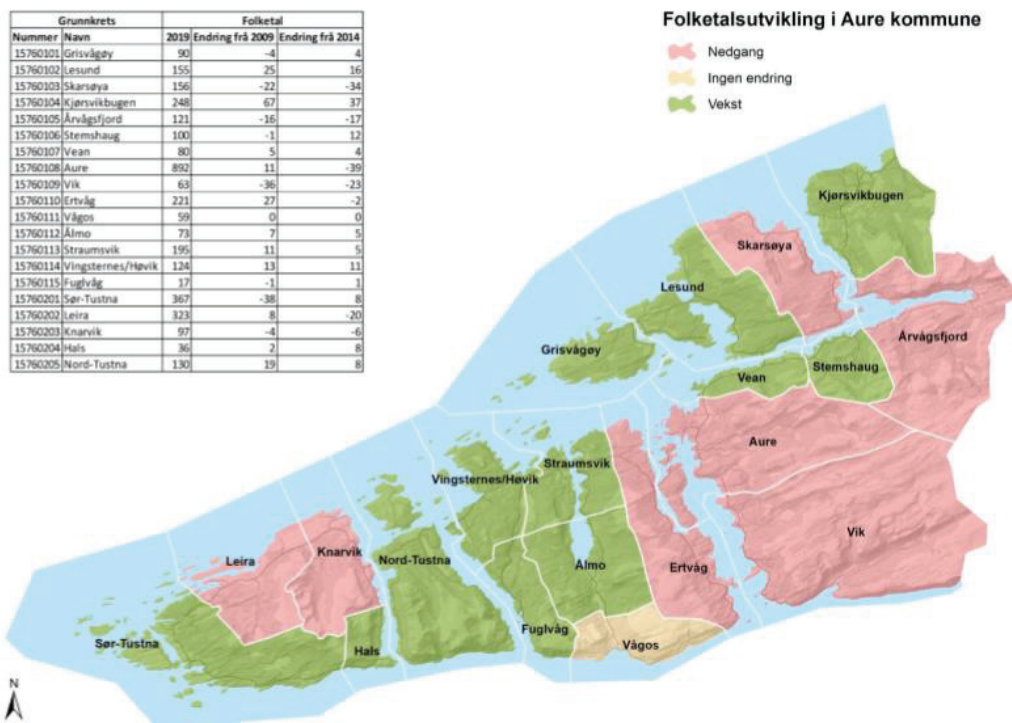
Tabell 3 – Aldersgruppen 6 – 15 år – scenarier

Figur 4.2.3 Befolkningsframskrivinger for ulike attraktivitetsscenarier i alderen 6 til 15 år.

Aure har hatt en nedgang i antall skolebarn siden 2000 på om lag 100 elever, det er mye. Med middels attraktivitet vil denne nedgangen fortsette. Da blir det litt over 300 skolebarn i 2040. Antall skolebarn kan synke ytterligere dersom attraktiviteten er negativ. Med høy attraktivitet vil antall skolebarn holde seg omtrent på dagens nivå.

Tabell 4 – Folketallsutvikling pr. grunnkrets 2014 - 2019

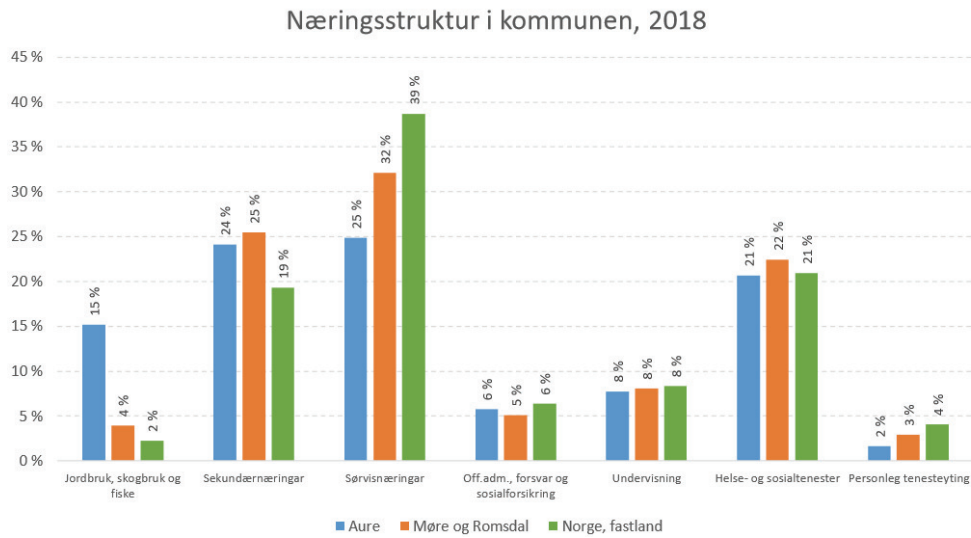

Kommentar: Det er vanskelig å trekke noen åpenbare konklusjoner, det kan synes som om at endringer i folketallsutviklingen er rimelig tilfeldig. Det er ikke grunnlag for å peke på bestemte årsaker til utviklingen i de enkelte kretsene. Behovet for kommunale tjenester rundt i kommunen svinger etter som alderssammensetningen endrer seg over tid.

3.2 Næringsstruktur, sysselsetting og pendling

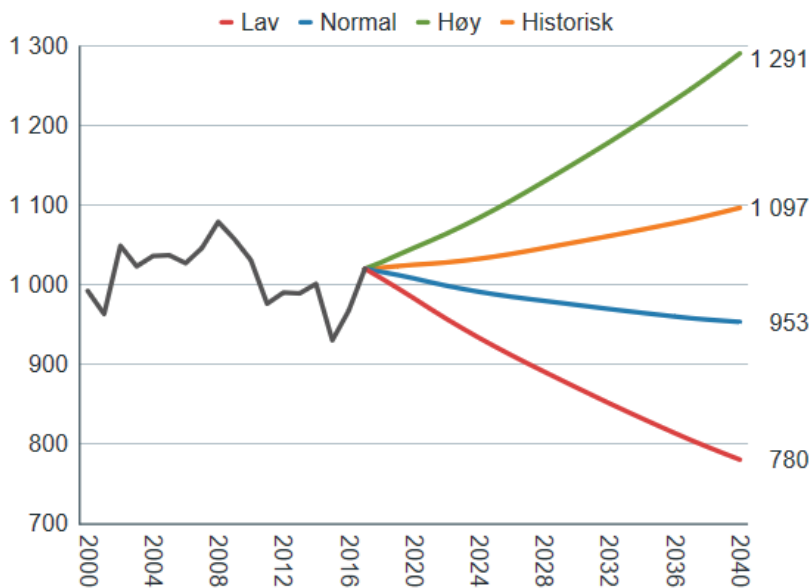
Tabell 5 – sysselsatte fordelt på næringer

Sekundærnæringer: Industri, bygg og anlegg og kraft og vassforsyning. Servicenæringer: Varehandel, hotell og restaurant, samferdsel og finans- og forretningsmessig tenesteyting.

Kommentar: Folketallsutviklingen i Møre og Romsdal og i Aure er sterkt knytt til utviklingen i arbeidsmarkedet. I Aure var det i alt 1 658 sysselsatte som hadde arbeidssted i 2018. Endringa i perioden 2008 til 2018 var på 5,6 prosent. Det er den 7 sterkeste utviklinga av de 35 kommunene i fylket.

Tabell 6 – private arbeidsplasser – scenarier

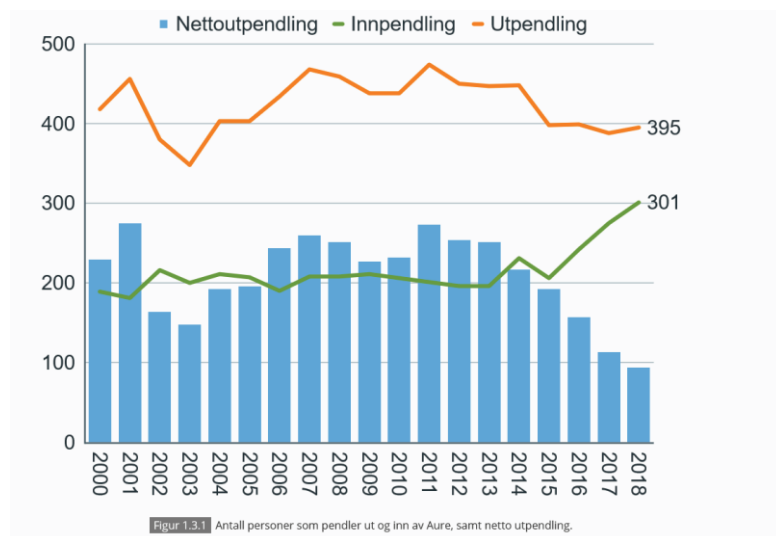

I figuren ser vi hvordan utviklingen i antall arbeidsplasser i næringslivet blir i de ulike scenariene.

En kan merke seg at det er store sprik mellom de ulike scenariene alt ettersom hvilken attraktivitet det blir i Aure. Det er en konsekvens av at utviklingen faktisk er svært usikker. Det er ikke mulig å predikere arbeidsplassveksten i næringslivet særlig nøyaktig.

Med høy attraktivitet er det et potensial for vekst opp til 1 291 arbeidsplasser i 2040. Denne veksten er også nødvendig for å stabilisere innbyggertallet i kommunen.

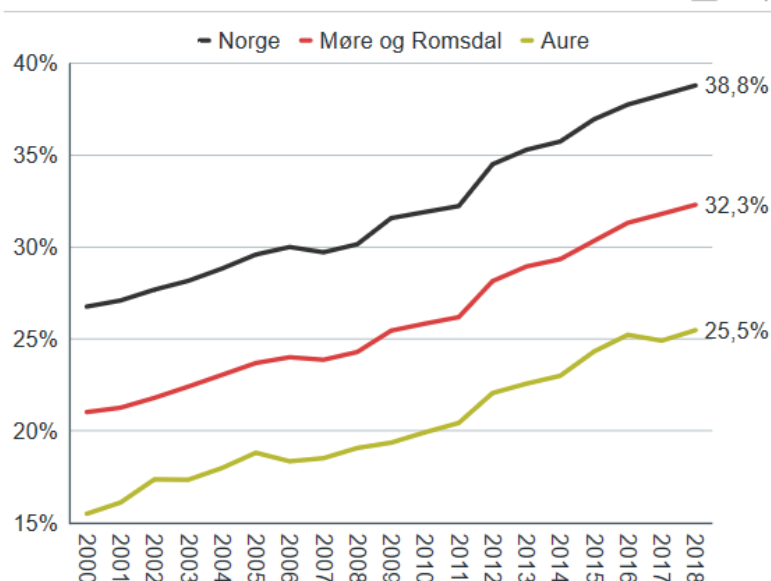
Tabell 7 – inn- og utpendling hovedstrømmer 2019

Kommentar: Antallet som pendler inn til Aure har økt mye de tre siste årene. Det har vært vekst i antall arbeidsplasser i Aure de tre siste årene og det har gitt økt innpendling.

3.3 Utdanningsnivå

Tabell 8 - utdanningsnivå

Kommentar: Utdanningsnivået i Norge øker stadig. De som går inn i arbeidslivet har langt høyere utdanningsnivå enn de som går ut av arbeidslivet. I figuren ser vi andelen av den sysselsatte befolkningen med minst tre års høyere utdanning i Aure, fylket og landet i perioden 2000 til 2018.

Utdanningsnivået i den sysselsatte befolkningen i Aure er klart lavere enn gjennomsnittet for både Norge og Møre og Romsdal.

I Aure har 25,5 prosent av den sysselsatte befolkningen minst tre års høyere utdanning. Gjennomsnittet for fylket er 32,3 prosent, mens gjennomsnittet for landet er 38,8 prosent. Utdanningsnivået i Aure øker ettersom tiden går, men det ser ut til at utdanningsnivået i resten av landet øker enda raskere.

Tabell 9 – Folkehelseprofil

Folkehelsebarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I Kommunehelse statistikkbank, <http://khs.fhi.no> finnes flere indikatorer samt utfyllende informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- ◆ Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket
- ▬ De ti beste kommunene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Aure	
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	19	21	21	prosent		
	2 Personer som bor alene, 45 år +	26,6	23,8	25,4	prosent		
	3 Andel over 80 år, framskrevet	7,4	5,7	4,9	prosent		
Oppvekst og levekår	4 Vgs eller høyere utdanning, 30-39 år	77	80	81	prosent		
	5 Lavinntekt (hushold.), 0-17 år (ny def.)	12	7,6	9,2	prosent		
	6 Inntektsulikhet, P90/P10	2,8	2,6	2,8	-		
	7 Bor trangt, 0-17 år	-	14	19	prosent		
	8 Barn av enslige forsørgere	13	14	15	prosent		
	9 Stønad til livsopphold, 20-29 år	9	9,3	8,5	prosent (a,k)		
	10 Trives på skolen, 10. klasse	83	86	86	prosent (k)		
	11 Blir mobbet, Ungd. 2018	14	8,6	7,6	prosent (a,k)		
	12 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	32	27	24	prosent (k)		
	13 Laveste mestringsnivå i regning, 5. kl.	40	24	23	prosent (k)		
	14 Frafall i videregående skole	19	19	21	prosent (k)		
	15 Tror på et lykkelig liv, Ungd. 2018	75	69	72	prosent (a,k)		
	Miljø, skader og sykdom	16 Fornøyd med lokalmiljøet, Ungd. 2018	68	68	70	prosent (a,k)	
		17 Med i fritidsorganisasjon, Ungd. 2018	66	66	66	prosent (a,k)	
		18 Fornøyd med treffsteder, Ungd. 2018	45	46	50	prosent (a,k)	
19 Ensomhet, Ungd. 2018		23	21	20	prosent (a,k)		
20 God drikkevannsforsyning (ny def.)		100	90	91	prosent		
21 Forsyningsgrad, drikkevann		77	90	88	prosent		
22 Skader, behandlet i sykehus		15,0	14,4	13,7	per 1000 (a,k)		
Helseledertiltak	23 Lite fysisk aktive, Ungd. 2018	13	13	14	prosent (a,k)		
	24 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2018	34	34	31	prosent (a,k)		
	25 Røyking, kvinner	6,3	6,2	6	prosent (a)		
Helsestiltand	26 Forventet levealder, menn	80,0	79,8	79,1	år		
	27 Forventet levealder, kvinner	84,3	84,2	83,3	år		
	28 Utd.forskjeller i forventet levealder	-	4	5	år		
	29 Fornøyd med helsa, Ungd. 2018	72	67	71	prosent (a,k)		
	30 Psykiske sympt./lid., 15-29 år	133	153	159	per 1000 (a,k)		
	31 Muskel og skjelett	341	343	319	per 1000 (a,k)		
	32 Overvekt og fedme, 17 år	22	26	23	prosent (k)		
	33 Hjerte- og karsykdom	17,4	16,6	17,7	per 1000 (a,k)		
	34 Antibiotikabruk, resepter	193	350	340	per 1000 (a,k)		

For fullstendig rapport for folkehelseprofilen for Aure kommune vises det til følgende nettside: <http://khp.fhi.no/PDFVindu.aspx?Nr=1576&sp=1&PDFaar=2019>

3.4 Boligbygging og fritidsboliger

Fritidsbolig

Aure kommune har om lag 1400 fritidsboliger, og er nest største fritidsbolig kommune i Møre og Romsdal fylke. I gjeldene arealplan er det en betydelig planreserve for ytterlige utbygging av fritidsboliger. Grovt anslått er det om lag 600 ubebygde tomter til fritidsformål som inngår i reguleringsplaner, i tillegg er det betydelig områder i arealplan som er lagt ut til formålet men ikke regulert. Kommunen erkjenner at en binder om relativt store områder til fritidsbebyggelse men Aure kommune ønsker i et strategisk perspektiv å vokse som fritidskommune og mener at det bør være et stort tilbud om tomter med ulike kvaliteter.

Boligbygging

Aure kommune har utfordringer knyttet til å utvikle et tilpasset boligbygging i forhold til behovet for ulike grupper i befolkningen. Dette er en utfordring som må løses i tett samarbeid mellom kommunen og kommersielle aktører.

4. UTFORDRINGER OG SATSINGSOMRÅDER

4.1 Regionale utfordringer

I vedlegg til Planstrategien utfordringer for Nordmøre beskrevet. Det er listet opp 8 sentrale utfordringer som regionen har. Disse er:

- Demografi
- Næring og sysselsetting – næringsstruktur, arbeidsplassdekning og statlige arbeidsplasser
- Nyetableringer
- Grønt skifte
- Kompetanse og utdanning
- Attraktivitet og bolyst
- Et samlet Nordmøre
- Folkehelse

I vedlegget er utfordringsbildet nærmere beskrevet.

4.2 Aure kommune - utfordringer

For å utarbeide utfordringsbildet for Aure kommune ble kommunestyret, av enhetsledere og tillitsvalgte utfordret i et felles møtet på å komme med innspill gjennom å besvare oppgaver individuelt og i gruppearbeid.

På bakgrunn av statistikk, folkehelseprofil og nevnte felles møte er det pekt på følgende hovedutfordringer:

Bostedsattraktivitet

- 3600 innbygger i 2040

- Bolyst
- Omdømme/profilering
- Aldersgruppen 16-20 og 20 – 66 som kritisk for demografiutviklingen

Næringsattraktivitet

- Arbeidsplassutvikling
- Næringsarealer
- Grønt skifte

Infrastruktur

- Samferdsel
- Bredbånd
- «Nøk strøm strategi»

Klima- og energi

Hovedutfordringer vil utredes videre og tas inn så langt det passer i relevante planverk innenfor tjenesteområdene.

4.3 Satsingsområder 2020 -2023

På bakgrunn av hovedutfordringer legger kommunestyret til grunn disse satsingsområdene som førende for ønsket samfunnsutvikling i Aure

4.3.1 Bosteds- og næringsattraktivitet

Scenariene viser et mulighetsrom fra en ganske sterk nedgang i folketallet til 2 781 innbyggere i 2040 i det mest pessimistiske scenariet, til en utvikling der folketallet holder seg stabilt i det mest positive scenariet.

Aure har hatt positiv attraktivitet for både næringsliv og bosetting de siste ti årene, men må øke sin attraktivitet for å unngå nedgang i folketallet. Dersom Aure bare er middels attraktiv, vil folketallet synke ned mot 3 000 innbyggere i 2040.

Aure kommune vedtok Strategisk Næringsplan i september 2018. Planen omtaler 5 næringsnøytrale satsingsområder og 7 næringsspesifikke satsingsområder med tilhørende mål og strategiutforming. I tillegg er det en handlingsdel på om lag 70 tiltak. SNP er foreslått rullert i 2022. Næringsutvikling vil av den grunn ikke ha særskilt oppmerksomhet i kommuneplanens samfunnsdel, men mål og strategier på tilhørende områder må bygge opp under mål og strategier i strategisk næringsplan så langt det passer.

4.3.2 Helse- og omsorg

Arbeidet med kommunedelplan for helse- og omsorg, planprosessen vil konkretisere utfordringer på området og utforme mål og strategier. Området vil av den grunn ikke ha prioritet i kommuneplanens samfunnsdel, men det må etableres en god dialog mellom de to planprosessene slik at mål og strategier drar i samme/ønsket retning.

4.3.3 Oppvekst

Skole og barnehage legger fram tidlig i 2020 en felles plan for oppvekstområdet. I arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel vil det være viktig å dra inn elementer fra den planen for å sikre at mål og strategiutforming tar innover seg sentrale forhold som behandles i oppvekstplanen.

5. NYE KOMMUNE(DEL-)PLANER

Enhetslederne har gjennom prosesser på egne tjenesteområder vurdert behov for kommunedelplaner, temaplaner eller annen plantilnærming.

Vurderingene er blitt gjort etter følgende disposisjon:

A: Redegjørelse for utviklingstrekk og utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og miljø.

Drøfting og oppsummering av utfordringer i et 4-6 års perspektiv og prioritere de 3-5 viktigste utfordringene. Beskrive utfordringene og foreslå strategi for å møte utfordringene (gjennom plan eller på en annen måte)

B: Vurdering av enhetenes planbehov

C: Vurdering av prioriterte planoppgaver. På basis av B tilrå hvilke planer innenfor tjenesteområdet som bør prioriteres i perioden 2020 – 2023 og angi når i perioden det er aktuelt å prioritere planarbeidet.

I den grad det er vurdert at utfordringen bør behandles i en bredere plansammenheng har enhetsleder foreslått at det best kan møtes gjennom tema-/sektorplaner og er innarbeid i kap.6 i Planstrategien.

Alternativ kan utfordringen møtes f.eks. ved å kjøre et utviklingsprosjekt (ad-hoc organisert). Det vil i tilfelle ikke gå fram av i planstrategien men informeres og rapporteres på andre måter (budsjettprosess, tertialmelding).

Grunnlaget for nye kommunedelplaner, temaplaner eller annet planverk er omtalt i kap.7.

6. PLANOVERSIKT

6.1 Eksisterende planer

OVERSIKT - EKSISTERENDE PLANVERK. KARTLEGGING I FORBINDELSE MED ARBEIDET MED KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2020-2023							
Planens navn/tittel	Planperiode	Vedtatt år/mnd	Type plan	Vedtaksnivå	Primæransvar for oppfølging	Arkivsaknr	
1 Kommuneplan, samfunnsdel	2008-2019	2008/okt	Kommuneplan	Kommunestyret	Rådmannen - som flg av o	Arkiv 08/24	
2 Kommuneplan, arealdel	2016-2026	2017/des	Kommuneplan	Kommunestyret	Plan- og drift	Arkiv13/1426	
3 Sjøarealplan - interkommunalplan	2018-2029	2018/mai	Kommuneplan	Kommunestyret	Plan- og drift	Arkiv 12/1049	
4 Strategisk Næringsplan - årlig rullering tiltak	2018-2029	2018/sept.	Kommunedelplan	Kommunestyret	Aure vekst	Arkiv 2016/2722	
5 Regionalplan hjortevilt	2018 -2020	2018/feb	Temaplan	Kommunestyret	Plan- og drift	Arkiv 17/198	
6 Hovedplan – kommunalt vegnett		2019/juni	Kommunedelplan	Kommunestyret	Plan- og drift		
7 Trafikksikkerhetsplan - årlig rullering tiltak	2019-2022	2019/mai	Kommunedelplan	Kommunestyret	Plan- og drift	Arkiv 11/1370, 2017/738, P 19/00565	
8 Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivtete	2017-2020	2016/nov	Kommunedelplan	Kommunestyret	Utvikling og service	Arkiv 15/478	
9 Energi- og klimaplan for Aure kommune	2010-2019	2010/mars	Kommunedelplan	Kommunestyret	Plan- og drift	Arkiv 08/1756	
10 Forvaltningsplan vassregion Møre og Roms dal	2010-2015	2011/mai	Kommunedelplan	Kommunestyret	Plan- og drift	Arkiv 11/1152	
11 Overordnet ROS-analyse		2016/mars		Kommunestyret	Rådmann	Arkiv 08/2369	
12 Beredskapsplan - bl.a. plan for kriseledelser	fortløpende oppdatert	2017	Temaplan	Kommunestyret	Rådmannen	Arkiv	
13 Informasjonsberedskapsplan	fortløpende oppdatert	2010/mar	Temaplan	Kriseledelsen	Rådmannen	Arkiv 11/574	
14 Strategisk kompetanseplan HEPL0	2013-2016	2013/nov	Temaplan	HEOP	Helse, pleie og omsorg	2013/1427	
15 Beredskapsplan for hjemmetjenesten	2013	2013/april	Temaplan	HEOP	Hjemmetjenesten	2013/381	
16 Beredskapsplan for sykehjemmene	2010/2014	2010/sept	Temaplan	HEOP	Sykehjemmene	2010/1214	
<i>Planer som er igangsatt</i>							
17 Kulturminne- og kulturmiljøer	Prosess gjennomført, uavklart når sluttbehandling er planlagt						
18 Kommuneplanens samfunnsdel	Planprogram i prosess						
19 Helse- og omsorgsplan	Planprogram vedtatt						
20 Folkehelseplan	Planen vedtas tidlig i 2020						
21 Oppvekstplan	Planen vedtas tidlig i 2020						

6.2 Trafikksikkerhetsplan

Planen ble til gjennom en bred prosess der mange interesser ble hørt, behov for rullering av planen er vurdert men kommunen finner det ikke nødvendig i denne planperioden. Aure kommune vil i forestående planperiode prioritere god prosess ved rullering av tiltaksdelen, og ser ikke behov for å rullere hoveddelen i perioden.

6.3 Økonomiplan

Kommunen vedtar hvert år en 4-årige økonomiplan med årsbudsjett for det kommende året. Dette er et viktig plandokument for kommunen, men er ikke en kommunedelplan. Økonomiplan er hjemlet i Kommuneloven § 44, men følger ikke Plan- og bygningslovens bestemmelser om planprosess og vedtaksregime.

6.4 Internplaner

I tillegg til planverk som utarbeides som kommunedelplaner etter bestemmelsene i Plan- og bygningsloven kommer det en rekke fag- og/eller internplaner. Disse planene inngår ikke i planstrategien for Aure kommune. Eksempel på slike planer er Årsplaner for hver enkelt barnehage, plan for overgang skole – barnehage.

7. KOMMUNENS PLANBEHOV 2020 - 2023

Plan	Oppstart	Ferdig	Fagenhet - oppfølging
Strategisk Næringsplan	Vår 2022	Høst 2022	Aure vekst
Kommuneplanens Samfunnsdel	I gang	Høst 2020	Plan- og drift Plan, bygg mv.
Kommuneplanens arealdel	Høst 2021	Høst 2022	Plan- og drift Plan, bygg mv.
Overordnet ROS-analyse	2020	2020	Rådmannen
Oppvekstplan	I gang	Vår 2020	Skole, Barnehage, Kulturskole
Kommunedelplan Helse- og omsorg	I gang	Høst 2020	Omsorg
Kulturplan	Vår 2021	Vår 2022	Utvikling og service
Interkommunalplan - Hjorteviltforvaltning	Vår 2020	Vår 2021	Plan- og drift
Aure sentrum – område plan	Høst 2020	Høst 2021	Plan- og drift
Kommunedelplan vann	Vår 2021	Vår 2022	Plan- og drift Komtek.
Kommunedelplan avløp	Vår 2020	Vår 2021	Plan- og drift Komtek.
Boligplan	Høst 2022	Vår 2023	Avklares senere
Planer som er igangsatt			
a. Kommunedelplan Kulturminne- og kultur- miljøer		Vår 2020	Utvikling- og service
c. Oppvekstplan		Vår 2020	Skole- og barnehage
b. Detaljregulering g/s Aure sentrum-Kjelklia		Vår 2020	Plan- og drift Plan, bygg mv.
c. Detaljregulering Mjosundet industriområde		Høst 2020	Plan- og drift Plan, bygg mv.

*) Disse planarbeidene er igangsatt og er **tidlig** planprosessen. Planene er ressurskrevende og omfatter vesentlige deler av kommunens virksomhet, det gis derfor riktigst bilde at disse tas inn som en del av kommunens planbehov i perioden.

8. GRUNNLAG FOR NYE KOMMUNEDELPLANER

8.1 Helse, familie, pleie og omsorg

3-5 viktigste utviklingstrekk og utfordringer for helse- og omsorgsfeltet:

- Kommunen får flere oppgaver innen helse- og omsorg de neste årene. (Viktig å få med positive aspekter med flere arbeidsplasser/vekstnæring, mer robuste tjenester og evne til å gi stadig mer komplekse og spesialiserte tilbud til innbyggerne våre.)
  - Flere oppgaver overføres fra spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenesten
  - Flere eldre
  - Flere yngre med langvarige og sammensatte behov

- Stor ressursknapphet
  - Økonomi – mindre rammeoverføringer, og skatteinngang
  - Kompetanse – flere og mer sammensatte oppgaver krever mer kompetanse innen mange felt. Vi blir både generalister og spesialister på noen felt
  - Menneskelige ressurser – vi er få som skal løse mange oppgaver og ha oversikt over mange arbeidsfelt
  - Ressurskrevende enkeltbrukere vil belaste budsjettene i stadig større grad
- Rekrutteringsutfordringer
  - Vanskelig å rekruttere vikarer
  - Vanskelig å rekruttere helsepersonell
  - Behov for flere helsepersonell ut over dagens grunnbemanninger i fremtiden pga økte oppgaver.
  - Kommunen må i stadig større grad besørge utdanning av egne ansatte; spesialsykepleiere, kliniske mastere, mm. Jf sentral politikk om livslang læring.
- Hurtig teknologisk utvikling
  - Krever investeringer. Kan utfordre organisering av tjenestene.
  - Økt samhandling i sanntid mellom primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten.
  - Behov for (ny) teknologisk kompetanse i kommunene
  - Gjør mulig å utføre mye mere utredningsoppgaver i kommunene (jf 1. kulepkt)
  - Eks: overvåkning av helsemessige og andre faktorer, videokonsultasjon mellom helsepersonell og pasienter/brukere, videokonsultasjon kommune og spesialist med støtte i annet utstyr som for eksempel ultralyd og andre elektroniske måleinstrumenter.
  - Helseplattformen – en ny plattform for blant annet samhandling med store muligheter for faglig og administrativ utvikling. Vi må prioritere å utnytte potensialet for å lykkes med denne store investeringen
- Omfordeling av ressurser fra behandling til forebygging.
  - Utfordrer tradisjonell tenkning. Krever ny kunnskap og nye ferdigheter.
  - Kommunen må bygge opp brede tilbud som favner hele befolkningen (primærforebygging). Gruppetilbud. Veiledet selvhjelp. Forebygging inn på alle livets arenaer – fra vugge til grav. I tillegg mye mer sekundærforebygging (bl.a. frisklivssentral).
  - Befolkning må involveres og i større grad stilles ansvarlig for egen helse. Er også et kulturelt prosjekt.

Arbeidet med kommunedelplan for Aure kommune 2020 – 2032 er i gang.

Planprogrammet er vedtatt, og det er avholdt workshop med politikerne og administrasjonen for å få innspill til utfordringsbaldet, mulighetsrom, målsetning og organisering i det videre arbeidet.

Prosjektgruppen er i gang med utarbeidelse av mandat for de 5 arbeidsgruppene.

Hovedtanken er at kommunedelplanen skal favne bredt, og ta inn i seg mange fag- og temaplaner, eksempelvis:

- Smittevernplan

- Rehabiliteringsplan
- Folkehelseplan
- Kompetanseplan
- Digital strategi
- Retningslinjer for boligformidling til pleie- og omsorgsformål
- Temaplan for psykisk helse og rus
- Demensplan
- Retningslinjer for koordinerende enhet
- Retningslinjer for inntaksteam

Det vurderes derfor ikke oppstart av andre planer enn kommunedelplan for helse- og omsorg 2020- 2032 i nærmeste planperiode 2019 – 2023. Kommunedelplan helse og omsorg kan evt vurdere ytterligere planbehov og gi råd om prioritering for ytterligere planarbeid.

Folkehelseplan

Folkehelseplan må stå på egne ben og ikke innlemmes i Helse- og omsorgsplan. Jfr. folkehelseloven med forskrift og veileder.. Folkehelseoversikt/folkehelseplan skal være førende for kommunens samlede planarbeid.

8.2 Skole og barnehage

Utfordringsbilde skole

- Aure har hatt en ganske stor nedgang i antall skoleelever siden år 2000. I følge SSB sine prognoser vil antallet skoleelever holde seg omtrent på dagens nivå ved høy attraktivitet. utfordringen er å legge til rette for at dette vil skje.
- En høyere andel av grunnskoleelevene i Aure har vedtak om spesialundervisning enn landsgjennomsnittet.
- Resultatene på nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk på 5.trinn er lavere enn landsgjennomsnittet.
- Nedbygging av flyktningetjenesten og voksenopplæringen på grunn av at vi ikke lenger bosetter nye flyktninger medfører at vi mister viktig kompetanse.
- Innvandrere som er ferdig med introduksjonsprogrammet har fortsatt behov for hjelp fra flyktningetjenesten blant annet pga manglende norskkunnskaper.

Strategi for å møte/følge opp utfordringene:

- I kommuneplanens samfunnsdel regner jeg med at det vil bli beskrevet tiltak for å gjøre Aure attraktiv som bostedskommune slik at elevtallet holder seg på dagens nivå eller helst høyere.
- Tiltak for å redusere andelen elever med spesialundervisning er blant annet tidlig innsats slik at barn som har spesielle behov av ulik art blir fanget opp så tidlig som mulig, styrking av den ordinære undervisningen slik at flest mulig elever får tilpasset opplæring i klassen, deltakelse i læringsløypa språk/skriv m.m.
- Tiltak for å bedre resultatene på nasjonale prøver er beskrevet i tilstandsrapporten for grunnskolen i Aure. Disse tiltakene er deltakelse i læringsløypa språk/skriv, 1:1-

dekning når det gjelder Ipad (1.-4.trinn) og PC (5.-10.trinn) og målrettet satsting på videreutdanning for lærere i basisfagene.

- Nedbygging av flyktningetjenesten og voksenopplæringen er en følge av nasjonal politikk som vi har liten innflytelse på.
- Det finnes ulike tiltak for å bedre situasjonen for innvandrere som er ferdig med introduksjonsprogrammet, men likevel ikke kvalifisert for utdanning eller arbeidsliv. Det kan f.eks. være utvidelse av introduksjonsprogrammet, samarbeid med NAV om kvalifiseringstiltak som f.eks. yrkesrettet norskopplæring og hjelp til å skaffe seg egen bolig.

Enhet skole vurderer ikke behov for utarbeidelse av nye planer for tjenesteområdet skole.

8.3 Regional plan - hjorteviltforvaltning

Aure, Halså og Hemne kommuner vedtok i 2015 felles interkommunale mål- og retningslinjer for forvaltning av hjortevilt for perioden 2015 – 2017. Planen ble revidert for perioden 2017 – 2019 og skal revideres for ny planperiode 2020 – 2020. Arbeidet starter opp etter endt jakt 2019.

Målsettingene er forskriftsfestet i Forskrift om forvaltning av hjortevilt.

1. Kommunale målsettinger og interkommunalt samarbeid

§ 3 Mål for forvaltning av elg, hjort og rådyr

”Kommunen skal vedta målsettinger for utviklingen av bestandene av elg, hjort, og rådyr der det er åpnet for jakt på arten(e).

Målene skal blant annet ta hensyn til opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker på veg og bane.”

Kommunenes egne målsettinger for utviklingen av hjorteviltbestandene bør utarbeides og vedtas gjennom kommunale og regionale planer. Det vil være hensiktsmessig at slike planer ikke blir statiske, men underkastes samme rullerings-regime som øvrige kommunale planer knyttet til plan- og bygningsloven. Det er opp til kommunene selv hvordan målsettingene forankres i det kommunale systemet.

Det er viktig at målsettingene som vedtas er konkrete og etterprøvbare. De bør derfor være realistiske og ha en tidsramme slik at de kan evalueres i forhold til enkle kriterier.

Indekser som kan bidra til kartlegging av status og bestandsutvikling kan hentes ut fra Hjorteviltregisteret. Disse bestandsindeksene er hovedsakelig basert på observasjon- og fellingsdata, men også på data fra bestandsovervåkingen av elg, hjort og villrein.

Skogloven av 2005 har i § 6 et krav om foryngelse etter avvirkning. Skogeier har en frist på tre år til å etablere en tilfredsstillende foryngelse av økonomisk drivverdige treslag. Nærmere beskrivelse av anbefalte treantall er beskrevet i skogbruksforskriften.

Skogloven har også en bestemmelse om hjorteviltskader i § 9 som korresponderer med dette foryngelseskravet: ”Der beiting 10 av hjortevilt fører til vesentlige skadar på skog som er under forynging, eller der beitinga er ei vesentleg hindring for å overhalde plikta til å forynge

skog etter § 6 i denne lova, skal kommunen som viltorgan vurdere om det er behov for å regulere bestanden av hjortevilt slik at beitetrykket blir redusert.”

Kommunene har et stort ansvar for forvaltningen av både hjortevilt og skog, og kommunale planer må ta hensyn til ulike interesser knyttet til disse ressursene. Å minimere konflikten med andre interesser, som naturmangfold, jordbruk og samferdsel, vil være viktige målsettinger i en slik plansammenheng.

Kommunens målsettinger bør utvikles i tett dialog med berørte interesser, blant annet rettighetshaver, jegerorganisasjoner og andre interesseorganisasjoner. Det er viktig at disse inkluderes på et tidlig stadium i kommunens arbeid med å utvikle gode målsettinger.

Kommunen har ansvar for at grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, sikres gode muligheter for medvirkning på andre måter.

2. Hvorfor interkommunale mål- og retningslinjer (alternativ hadde jo vært ren kommunale mål- og retningslinjer)

§ 4 Interkommunalt samarbeid

”To eller flere kommuner bør samarbeide om felles mål for hjorteviltbestandene når det er hensiktsmessig å samordne bestandsplanleggingen over kommunegrenser. Fylkeskommunen kan pålegge kommuner å inngå i et slikt samarbeid hvis det regnes som nødvendig for å ivareta bestands- eller samfunnsmessige hensyn på et regionalt nivå”.

Merking av hjort og elg med GPS-sendere har gitt verdifull ny kunnskap om dyrenes områdebruk, og sier også mye om på hvilken skala det er hensiktsmessig å forvalte bestandene. En stor del av de merka dyrene bruker årlig et område som tilsvarer minst en kommune. Et interkommunalt samarbeid er derfor ønskelig, og i de tilfellene der det er nødvendig av bestands- eller samfunnsmessige hensyn kan fylkeskommunen pålegge kommuner å inngå i et slikt samarbeid. I slike tilfeller er det nødvendig at fylkeskommunen bidrar med både planfaglig og hjorteviltfaglig kompetanse.

- I noen områder er det etablert ”elgregioner” og ”hjorteregioner”. Slike regioner har ingen juridisk forankring i lov eller forskrift, men er basert på et frivillig samarbeid mellom kommuner/rettighetshavere hvor en enhetlig forvaltning er ønskelig. Bestemmelsen i § 4 legger ingen føring på navnsetting på interkommunalt samarbeid, slik at begrepet elgregion/hjorteregion kan benyttes i denne sammenhengen.

Viltforvalterne i Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal har sterke meninger om at de tre kommunene bør samarbeide om forvaltningen av hjortevilt med de erfaringer som er gjort i blant annet merkeprosjektet med tanke på oppholdsområder og trekkemønstre mellom de tre kommunene.

3. Utfordringer innenfor forvaltningsområdet.

Målsettingen er å opprettholde en sterk hjorteviltbestand i området til nytte for næringsutvikling og rekreasjon samtidig som en skal holde bestanden i sjakk slik at en holder

seg innenfor det som gir akseptable skader på skog og innmark, samt å begrenser antall viltulykker i trafikken.

8.4 Hovedplan for det vann og avløp

Kommunedelplan vannforsyning

Aure kommune har flere egne store vannverk som i forskjellig grad har behov for oppgradering/fornyning av både ledningsnett og behandlingsanlegg. I tillegg er det stadig flere private både enkeltanlegg og fellesanlegg som ønsker å tilknytte seg det kommunale nettet. Begge disse forholdene mangler en helhetlig oversikt som vil bidra til bedre løsninger for begge og til å se de i sammenheng. Vi mener en god tilnærming til dette behovet er å etablere en kommunedelplan for vannforsyning via kommunens planstrategi for perioden 2020 - 2023.

Kommunedelplan for avløp

Aure kommune har hatt en betydelig vekst innafor hytter og fritidshus. Standarden er i økende grad bygninger med innlagt vann og krav til egne avløpsordninger. Det vil da være betydelige utfordringer i å bygga ut /tilrettelegge for de kommunale tjenestene til dette, der ordninger for avløp og slam er en viktig del. Kommunen har og et tilsynsansvar med private anlegg og det er det viktig at planverket er oppdatert slik at kan gjennomføre kontroller og sikra at vedtatte målsettinger blir fulgt opp. Vi har de siste årene også registrert at vi har fellesanlegg med klare mangler driftsmessig. Vi er i gang med å gjennomføre oppgraderingstiltak. Tiltaka er kostnadskrevende og det vil være ønskelig at kommunen innen rimelig tid får ei helhetlig oversikt over sine anlegg, slik at en får lagt ei mere langsiktig plan for utbedringer av kommunen sine fellesanlegg med de økonomiske utfordringene dette gir. Kommunen er også utfordra gjennom den nye vassressursloven som er vedtatt. Der er det et klart fokus på lokal forvaltning og at kommunen kan dokumentere at en følger krav som er stilt til utslepp i sjø og vassdrag. Enheten vurderer det ønskelig at nevnte planområde blir lagt inn i planstrategien for Aure kommune for perioden 2020 -2023..

8.5 UTVIKLING OG SERVICE

De viktigste utfordringene:

- Ta i bruk og implementere digitale løsninger, og avslutte gamle arbeidsmetoder
- Utarbeide eller revidere økonomi-/finansreglement, delegasjonsreglement og andre overordnede retningslinjer (blant annet opplæringsprogram for nyansatte, retningslinjer og system oppfølging av vedtak / virksomhetsstyring
- En plan for kulturområdet i kommunen, definere hva som faktisk skal prioriteres innenfor kraftig reduserte rammer

Vedrørende behov for planer:

Helt nytt beredskapsplanverk ble ferdigstilt i 2017, ikke behov for revisjon av denne i planperioden, med unntak av årlig gjennomgang og småjustering, samt fortløpende oppdatering av varslingslister osv. I oversikten over eksisterende planverk står overordnet kriseplan og informasjonsberedskapsplan med grønn skrift. Disse kan fjernes. Det nye planverket fra 2017 erstatter disse to planene og omfatter

Overordnet kriseplan

Plan for kriseledelse, herunder

- Retningslinjer for krisekommunikasjon
- Plan for psykososialt kriseteam
- Varslingslister
- Tiltakskort, til sammen 11 stk

9. Vedlegg: Kommunal planstrategi for Nordmøre - utfordringsbildet